

2. ja 3. vuosikurssien vanhempainilta ke 2.9.2020

Ylioppilastutkinto, valmistuminen

Tuija Ilmivalta, opinto-ohjaaja

tuija.ilmivalta@sipoo.fi

Puh. 040 1914469

Ylioppilastutkinto

- ▶ Yo-tutkinnon rakenne
- ▶ neljä (4) pakollista koetta seuraavasti
 - ▶ kaikille pakollinen koe: äidinkieli/S2
 - ▶ Lisäksi valittava 3 koetta seuraavista:
 - ▶ Toinen kotimainen (RUA tai RUB)
 - ▶ Vieras kieli (usein ENA)
 - ▶ Matematiikka (MAA tai MAB)
 - ▶ Yksi reaali
 - ▶ Yhden kokeen oltava pitkän oppimäärän mukainen
 - ▶ Tutkintoon voi kuulua ylimääräisiä aineita
 - ▶ Kirjoitettavia aineita on viisi, jos yo-tutkinto alkaa keväällä 2022

Yo-tutkinnon hajauttaminen

- ▶ Tutkinnon voi hajauttaa kolmelle peräkkäiselle tutkintokerralle, esim.
- ▶ S2020 K2021 S2021
- ▶ Tutkinto alkaa, kun opiskelija ilmoittautuu ensimmäiseen kokeeseen

Kohti yo-tutkintoa ja valmistumista ohjauksen näkökulmasta

- ▶ **Kakkoset:** alustavaa suunnitelmaa pohdittu 1. vuoden keväällä, kaikilla kakkosilla opo-opiskelijatapaaminen syksyn 2020 aikana, jolloin suunnitelmaa tarkennetaan, kirjoitettavat aineet syötetään Wilmaan ja tarkistetaan koko opiskeluajan kurssivalintoja. Kevään 2021 opo-tunneilla tarkistetaan abi-vuoden kurssivalinnat ja yo-suunnitelmat.
- ▶ **Kolmoset:** yo-suunnitelmat tehty ja löytyvät Wilmasta, mahdollisia muutoksia tehdään tarvittaessa, 1. jakson opo-tunneilla tarkistetaan kurssivalinnat ja oppimäärän valmistuminen. 3. jakson opo-tunneilla (joulutammikuu) käsitellään hakeutumista jatko-opintoihin.

Osallistumisoikeus

- ▶ oppiaineen **pakolliset kurssit** opiskeltava ennen koetta
- ▶ jos vieraan kielen koe perustuu oppimäärään, jossa ei ole pakollisia kursseja, lukion oppimäärää suorittava voi osallistua kokeeseen opiskeltuaan kolme lukiokurssia.
- **Kaikki kokeet laaditaan pakollisten ja syventävien kurssien pohjalta, oppiainerajat ylittäviä tehtäviä**
- yleisohje on, että kannattaa opiskella kirjoitettavasta aineesta **kaikki mahdolliset kurssit, myös koulukohtaisia kursseja**

Ilmoittautuminen

- ▶ tutkinto alkaa, kun ensimmäisen kerran ilmoittautuu pakolliseen tai ylimääräiseen kokeeseen
- ▶ sitova ilmoittautuminen **kevään 2021** tutkintoon marras-/joulukuussa ja **syksyn 2021** tutkintoon touko-/kesäkuussa
- ▶ Ilmoittautumisen voi perua ylioppilaslautakunnalta vain hyvin pätevästä syystä

Tutkintomaksut

- ▶ perusmaksu (14€) + koemaksu 28€/koe
- ▶ lasku lähetetään kotiin
- ▶ Todistuksen antaminen edellyttää, että tutkintokertoihin ja kokeisiin osallistumisesta säädettyt maksut on suoritettu. (L 672/2005, 12 §)

Arviointi ja tutkinnon tulokset

I = improbatur (hylätty)

A = approbatur

B = lubenter approbatur

C = cum laude approbatur

M = magna cum laude approbatur

E = eximia cum laude approbatur

L = laudatur

- ▶ aineenopettaja tarkistaa kokeen alustavasti koululla
- ▶ lopullisen arvostelun suorittaa ylioppilastutkintolautakunta
- ▶ pisterajat määräytyvät joka vuosi erikseen suorituksen tason mukaan
- ▶ jos suoritusta on **heikentänyt** jokin **erityisen painava** peruste, voi lautakunta tämän huomioida
- ▶ **kevään** tutkinnon tulokset lähetetään lukiolle viimeistään **25. toukokuuta**, **syksyn** tutkinnon tulokset viimeistään **23. marraskuuta**. Tulokset saadaan ilmoittaa kokelaille heti (ilmoitetaan Wilmassa), kun ne ovat saapuneet lukioon.

Kokeen uusiminen syksystä 2019 alkaen

Hylätty koe (I):

- ▶ Hylätyn kokeen saa uusia tutkinnon ollessa kesken kolme kertaa koetta välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana
 - ▶ Esim. kokelas, joka saa kokeesta hylätyn arvosanan ensimmäisen kerran syksyllä 2020, saa uusia kokeen keväällä 2021, syksyllä 2021 ja keväällä 2022
- ▶ Tutkinnon valmistumisen (=ylioppilas) jälkeen hylättyä koetta voi uusia rajoituksetta

Hyväksytty koe (A, B, C, M, E, (L)):

- ▶ kokeen saa uusia rajoituksetta

Kompensaatio

Ylioppilastutkintotodistuksen voi saada ns. kompensaation kautta, vaikka yhdessä pakollisessa kokeessa on hylätty arvosana (I) seuraavasti:

Hylätyn arvosanan taso	Vaatus kompensaatioon
I+	12 pist.
I	14 pist.
I-	16 pist.
I=	18 pist.

- kompensaatioissa pisteitä annetaan muista arvosanoista:
 - L = 7 E = 6 M = 5
 - C = 4 B = 3 A = 2
- ylimääräiset kokeet auttavat kompensaatiopisteiden keruussa
- kompensoidun hylätyn kokeen saa uusia rajoituksetta, kun yo-tutkinto on hyväksytysti suoritettu
- tutkintoa täydentämällä ei voi kompensoida hylättyä koetta
- kompensaatio tehdään automaattisesti, ellei toisin kirjallisesti anota

Erityisjärjestelyt

- ▶ kuulovamma, lukihäiriö, sairaus, vamma ja vieraskielisyys voidaan huomioida ylioppilastutkinnossa, jos kokelas tai hänen huoltajansa näin haluaa
- ▶ lukiolla tehdään erityisjärjestelyhakemus ja lisäksi tarvitaan selvitys ja/tai lausuntoja tilanteen mukaan (esim. erikoislääkärin lausunto, erityisopettajan lausunto, opettajien lausunnot)
- ▶ erityisjärjestelyjä haetaan, kun opiskelija ilmoittautuu ensimmäisen kerran kirjoituksiin
 - ▶ Syksyn tutkinnon osalta 30.4. mennessä
 - ▶ Kevään tutkinnon osalta 30.11. mennessä

Digitaalinen yo-tutkinto

- ▶ Syksyn yo-kokeet järjestetään Livalin toimitiloissa, Blåhallenissa, Martinkyläntie 98, yhdessä Sibbo Gymnasiumin kanssa
- ▶ Kaikki kokeet ovat sähköisiä
- ▶ Kokeet kestävät kuusi tuntia ja alkavat klo 9.00 mutta paikalla pitää olla viimeistään klo 8.15
 - > Kokeesta saa poistua aikaisintaan klo 12.00
 - > lisäajan kanssa koeaika on kahdeksan tuntia

Digitaalinen yo-tutkinto

- ▶ Jokaisella sähköiseen kokeeseen osallistuvalla on oltava kokeessa oma kannettava tietokone ja siihen sopivat riittävän laadukkaat kuulokkeet eli sellaiset, joista kuunneltavat äänet kuuluvat mahdollisimman vaimeasti ympäristöön.
- ▶ Kokeen aikana käyttää seuraavia lisälaitteita: langallista näppäimistöä, langallista hiirtä tai muuta osoitintyökalua. Kuulokkeiden tai muiden lisälaitteiden osalta ei riitä, että niitä pystyy käyttämään langallisesti, vaan langatonta mahdollisuutta niissä ei saa olla. Näytönsuoja on pakollinen. Laturi mukaan. Sähköisessä kokeessa saa käyttää valmiiksi painettuja konseptipapereita luonnosteluun.
- ▶ Koneen päivitykset tehdään valmiiksi KOTONA ennen koetilaan saapumista: sammuta kokonaan kone. Jos kone on tarjoaa päivityksiä, tehdään päivitykset. Kone käynnistetään tämän jälkeen uudelleen ja sitten sammututetaan uudelleen.

Syksyn 2020 koepäivät

- ▶ *Ylioppilastutkinto.fi: [koepäivät](#)*
- ▶ *Syksyn kirjoittajilla yo-kokeet, 1. jakson kurssit ja koeviikko päällekkäin*
- ▶ *Kokeet alkavat 14.9. ja päättyvät 29.9(jakso 1)*
- ▶ *Syksyn kokeita on hajautettu uusille päville kokelaiden turvallisuuden takia (turvavälit)*

Kevään 2021 koepäivät

- ▶ Kokeet alkavat 16.3. ja päättyvät 31.3. (jakso 4)
- ▶ Keväällä 2021 valmistuvien abien lukuloma alkaa 10.2.
- ▶ Kakkosilla ei lukulomaa, jos kirjoitukset alkavat 2. vuoden keväällä

Summa summarum

- Kokelas on itse vastuussa, että on selvillä yo-tutkintoon liittyvistä määräyksistä ja yo-kokeiden suoritusohjeista ja noudattaa niitä > ylioppilastutkinto.fi

Valmistuminen

► Lukion päättötodistus:

- ✓ Vähintään 75 kurssia on suoritettu seuraavasti:
- ✓ Pakollisia kursseja 47-52 riippuen matematiikan ja ruotsin opintojen tasosta
- ✓ Valtakunnallisia syventäviä vähintään 10 kurssia
- ✓ Oppimäärässä ei ole liikaa nelosia ("nelossääntö")
- ✓ **Keväällä 2020 valmistuvien oppimäärän oltava valmis 30.4.2020**

► Ylioppilastutkintotodistus

- ✓ Kun lukion oppimäärä 75 kurssia on suoritettu
- ✓ Kun kokelas on hyväksytysti suorittanut tutkintoon kuuluvat pakolliset kokeet (huom! Kompensaatio)

Valmistuminen

► Joustoa valmistumiseen

- ✓ Kokelas voi jatkossa hyödyntää kaikki kolme tutkintokertaa riippumatta siitä, onko hän ilmoittautunut neljään pakolliseen kokeeseen vai ei.
- ✓ Kokelas voi siis lisätä tutkintoonsa uusia aineita, jos hänellä on tutkintokertoja käyttämättä.
 - ✓ Helpottaa niiden kokelaiden tilannetta, jotka saavat hylätyn arvosanan pakollisesta kokeesta, mutta joilla vielä on tutkintokertoja jäljellä.
 - ✓ Esim. kokelas osallistuu yo-kokeisiin syksyllä 2020 ja keväällä 2021 (tutkinto on saatava valmiiksi kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana). Hänellä on yksi tutkintokerta jäljellä syksyllä 2021. Opiskelija on saanut yhdestä pakollisesta aineesta hylätyn keväällä 2021 eikä kompensatiopisteet riitä valmistumiseen. Kokelas voi sisällyttää tutkintoonsa uusia ylimääräisiä kokeita syksyllä 2021. Tämä helpottaa mahdollisten kompensatiopisteiden saamista hylätyn kokeen uusimisen lisäksi > kokelaan kannattaa kuitenkin ensisijaisesti keskittyä hylätyn kokeen tietojen ja taitojen opiskelemiseen.

Jatko-opinnot

- ▶ ylioppilastutkinto antaa **yleisen jatko-opintokelpoisuuden korkeakouluihin** ja 2. asteen ammatillisiin opintoihin niin Suomessa kuin ulkomaillakin
- ▶ Haku korkeakouluihin keväällä 2021 (kaksi yhteishakua) ja syksyllä 2021 (yksi yhteishaku):
 - ▶ 1) Hakuaika on 7.1. - 20.1.2021: vieraskieliset koulutukset ja Taideyliopiston koulutukset (6 hakukohdetta)
 - ▶ 2) Hakuaika on 17.3. - 31.3.2021: suomen- ja ruotsinkieliset koulutukset (6 hakukohdetta)
 - ▶ 3) Hakuaika on 1.9. - 15.9.2021. (6 hakukohdetta; syksyllä vain yksi haku ja ns. päähaku keväisin)
- ▶ Korkeakoulujen opiskelijavalinnat ovat muuttuneet:
 - ▶ Tavoitteena on, että vuoden keväästä 2020 lähtien valtaosa opiskelijoista valittaisiin ylioppilastutkinnon arvosanojen perusteella (50-70 %) > **todistusvalinta**
 - ▶ Tavoitteena on, että pääsykokeita kevennetään ja niihin valmistautumisaikoja lyhennetään.
 - ▶ Todistusvalinnan lisäksi järjestetään jatkossakin **valintakokeita** niille, joita ei voida valita todistuksen perusteella.
 - ▶ Valituksi voi tulla **ns. suoravalinnalla** eli hakija on kirjoittanut jostakin yksittäisestä yo-kokeesta tietyn arvosanan
 - ▶ Opiskelijavalintoja avoimen korkeakouluopintojen perusteella tullaan lisäämään

Jatko-opinnot

- ▶ Yliopistojen todistusvalinnan pistetaulukot (opintopolku)
- ▶ Ammattikorkeakoulujen todistusvalinnan pistetaulukot (opintopolku)
- ▶ Opintopolku
- ▶ JATKO-OPINTOINFO ABIEN VANHEMMILLE TORSTAINA 14.1.2021
KLO 18.00-N. 20.00

Lisätietoa:

- ▶ <http://sipoonlukio.fi/>
- ▶ www.ylioppilastutkinto.fi
- ▶ <http://oppiminen.yle.fi/abitreenit/oppiaineet-yo-kokeet> (vanhoja yo-kokeita)
- ▶ <https://digabi.fi/> (sähköinen ylioppilastutkinto)
- ▶ www.opintopolku.fi (tietoa jatko-opinnoista, yhteishaku, opiskelupaikan vastaanottaminen ym.)

- ▶ Opinto-ohjaaja Tuija Ilmivalta, etunimi.sukunimi@sipoo.fi